

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ № 164

м.Київ

«12» 03 2019 р.

Про затвердження концепції, складу наукової ради, положення про наукову раду цільової програми наукових досліджень НАН України «Становлення нової якості життя» та оголошення конкурсу проектів цієї програми на 2019 рік

З метою реалізації дослідницьких завдань, визначених постановою Президії НАН України від 30.01.2019 № 21 «Про підсумки виконання Секцією суспільних і гуманітарних наук НАН України цільових програм наукових досліджень НАН України», розвитку теоретичних засад і підготовки практичних рекомендацій з проблем становлення нової якості життя на засадах сталого розвитку, відповідно до Положення про цільові програми наукових досліджень НАН України і цільові наукові (науково-технічні) проекти НАН України, затвердженого постановою Президії НАН України від 19.12.2018 № 340:

1. За поданням Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України:

1.1. Затвердити концепцію, склад наукової ради, положення про наукову раду цільової програми наукових досліджень НАН України «Становлення нової якості життя» (далі – Програма), що додаються.

1.2. Оголосити конкурс проектів Програми для їх виконання в 2019 році.

Конкурс провести відповідно до Положення про порядок конкурсного відбору та звітності за науковими проектами установ Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України (далі – Положення), затвердженого постановою Президії НАН України від 30.01.2019 № 28.

2. Науковій раді Програми забезпечити:

2.1. В триденний строк після підписання цього розпорядження розміщення на веб-сайті НАН України інформації про умови проведення конкурсу та концепції Програми.

2.2. Прийняття від установ НАН України запитів та інших необхідних документів щодо участі у конкурсі (згідно з п. 10 Положення) впродовж 30 календарних днів з дати оприлюднення на веб-сайті НАН України інформації про умови проведення конкурсу.

2.3. В місячний строк після завершення терміну подання запитів:

– попередній розгляд поданих учасниками конкурсу запитів та доданих до них документів, визначення переліку проектів, допущених та не допущених до участі у конкурсі згідно з п. 12 Положення за формою, що додається;

– здійснення наукової експертизи запитів згідно з п. 14 Положення;

– узагальнення інформації про проекти, що беруть участь у конкурсі, визначення їх рейтингової оцінки та складання рейтингового списку проектів за формами, що додаються;

– підготовку та подання на погодження Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України пропозицій щодо конкурсного відбору проектів із зазначенням переліку проектів, рекомендованих до виконання, та обсягів їх фінансування;

– подання переліку відібраних за конкурсом проектів, погодженого із Секцією суспільних і гуманітарних наук НАН України, на затвердження Президії НАН України в межах коштів, передбачених постановою Президії НАН України від 27.02.2019 № 68 «Про внесення змін до постанови Президії НАН України від 19.12.2018 №341».

3. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на Секцію суспільних і гуманітарних наук НАН України та Науково-організаційний відділ Президії НАН України.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Б.Є.Патон

Головний учений секретар
Національної академії наук України
академік НАН України

В.Л.Богданов

ЗАТВЕРДЖЕНО

розпорядженням Президії НАН України
від 12.03.2019 р. № 164

КОНЦЕПЦІЯ

цільової програми наукових досліджень НАН України
«Становлення нової якості життя»

Програма відповідає пріоритетним напрямам розвитку науки і техніки, затвердженим Законом України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки», актуальним та перспективним напрямам наукових досліджень, визначеним постановою Президії НАН України від 10.07.2015 № 181 «Про реалізацію основних завдань НАН України в наступному періоді, визначених Загальними зборами НАН України 15 квітня 2015 р.».

Проблеми, на розв'язання яких спрямована програма

Якість життя (QOL) як багатогранний феномен продовжує концентрувати увагу сучасних дослідників широкого кола академічних дисциплін: економістів, соціологів, екологів, політологів. Проблема наукового пошуку полягає в обґрунтуванні концепції на засадах сталого розвитку, з поєднанням економічних, соціальних та екологічних складових. Визнання цього взаємозв'язку призвело до появи концепції сталого розвитку у другій половині 20 століття, коли прийшло розуміння того, що ліберальна економіка має серйозні вади, а нерегульоване нарощування споживання спричиняє порушення принципів соціальної справедливості та деградацію довкілля, погіршує умови життя прийдешніх поколінь.

Нова якість життя включає нові форми соціально-трудоких відносин, нові форми зайнятості та поведінкові стратегії щодо споживання, новий розподіл сфер відповідальності, нові форми соціальної взаємодії та комунікації. За таких умов постає необхідність вироблення нової системи управління якістю життя, орієнтованої не на максимізацію прибутків і не на максимальне можливе нарощування споживання, а на збереження балансу між економічним розвитком, соціальним комфортом та життєздатним довкіллям.

Така система управління має включати:

- взаємодію на всіх рівнях: глобальному, національному, локальному та індивідуальному;
- широкий спектр контекстів, включно із міжнародним співробітництвом.

Мета, наукові та практичні завдання програми

Метою програми є розбудова на засадах ідеології нової якості життя, принципів, цілей та завдань сталого розвитку ієрархічної моделі управління.

Досягнення поставленої мети передбачає розв'язання таких завдань:

- 1) оцінка глобальних та національних тенденцій змін якості життя, визначення їхніх детермінант, проблем та суперечностей інтересів різних суб'єктів суспільства;
- 2) оцінка викликів та ризиків формування нової якості життя для сталого розвитку;
- 3) обґрунтування концепції нової якості життя з позицій збалансованого розвитку, включно із добробутом та економічним розвитком, екологічною рівновагою та створенням безпечного середовища, нарощуванням людського капіталу і дотриманням соціальної справедливості;
- 4) розроблення методології оцінювання якості життя включно із оцінюванням суб'єктивного її сприйняття людьми різних соціально-демографічних груп, їхніми очікуваннями та поведінкою;
- 5) формування альтернативних стратегій досягнення нової якості життя на макро- мезо- та мікро- рівнях;
- 6) розроблення нової моделі управління на основі досягнутих результатів та оцінки впливу.

Структура (основні проблемно-тематичні розділи) програми

Трьома найважливішими пріоритетами становлення нової якості життя, що формують основні проблемно-тематичні розділи програми, є:

- забезпечення соціальної справедливості;
- досягнення сталого економічного зростання;
- підтримання екологічної рівноваги.

Дії України, спрямовані на першочергову реалізацію цих трьох цілей, безперечно мають базуватися на загальних принципах сталого розвитку.

Для досягнення поставлених цілей і розв'язання обумовлених ними завдань необхідне ефективне управління, зокрема розбудова на всіх рівнях миролюбної та відкритої спільноти, інституційно спроможної до ефективних інклюзивних дій. Наріжним каменем консолідації діяльності різних соціальних груп є формування різнопланової довіри. У довгостроковій перспективі розбудова миролюбної та відкритої спільноти зі зниженням рівня конфліктогенності має базуватися на зміцненні дієвості органів державної влади та місцевого самоврядування на основі забезпечення повноти участі громадян в управлінні справами держави та місцевих громад; утвердженні партнерських засад діяльності державних організацій та поширення публічно-приватного партнерства; поширенні комунікаційних технологій, яке має забезпечити моніторинг і транспарентність владних рішень, якість і доступність адміністративних послуг, рівність доступу до благ, які є предметом державного розподілу тощо.

Основні очікувані результати виконання програми

- Концепція нової якості життя у контексті забезпечення сталого розвитку;
- Методика оцінювання якості життя, диференційована за рівнями управління та соціально-демографічними групами;

- Стратегічні пріоритети становлення нової якості життя в Україні;
- Ієрархічна модель управління якістю життя на макро-, мезо-, та мікро –рівнях.

Наукові і практичні результати робіт за програмою в процесі її реалізації направлятимуться вищим органам державної влади, центральним органам державної виконавчої влади відповідно до їх профілю у вигляді науково-аналітичних доповідей, наукових записок із пропозиціями та рекомендаціями, обговорюватимуться на вітчизняних і міжнародних наукових і науково-практичних зібраннях різного рівня, оприлюднюватимуться у провідних наукових виданнях.

З метою інформаційної підтримки наукових напрацювань передбачається публікація матеріалів у мас-медіа, проведення конференцій та нарад.

Терміни виконання Програми: 2019–2021рр.

Орієнтовні обсяги фінансування Програми:

Всього: 5373 тис. грн.

У т.ч. по роках: 2019 р. – 1473 тис. грн.

2020 р. – 1850 тис. грн.

2021 р. – 2050 тис. грн.

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Президії НАН України
від 12.03.2019 р. № 164

ПОЛОЖЕННЯ

про наукову раду цільової програми наукових досліджень НАН України
«Становлення нової якості життя»

1. Наукова рада цільової програми наукових досліджень НАН України «Становлення нової якості життя» (далі – рада) створюється з метою вирішення завдань забезпечення якісної наукової експертизи, конкурсного відбору поданих установами запитів на проведення наукових робіт, формування переліку завдань цільової програми за результатами конкурсу у формі наукових проектів, координації робіт установ-виконавців.

Рада є колегіальним науково-консультативним органом управління цільовою програмою, визначає стратегію її формування та напрями реалізації, сприяє вирішенню питань ресурсного забезпечення робіт за цільовою програмою, розглядає стан і результати їх виконання.

Склад ради затверджується Президією НАН України та може змінюватися на різних етапах формування та виконання цільової програми.

До складу ради цільової програми має входити не менше половини осіб, які не є працівниками НАН України.

2. Основні завдання ради:

- аналіз стану та перспектив розвитку наукових досліджень в Україні та за кордоном з проблем, на розв'язання яких спрямована програма;
- визначення умов проведення конкурсу за програмою, критеріїв розгляду поданих на конкурс запитів;
- організація проведення якісної наукової експертизи запитів із залученням сторонніх експертів;
- організація контролю за виконанням завдань програми, аналіз отриманих результатів, визначення перспективних напрямів подальших досліджень;
- розгляд презентаційних і звітних доповідей керівників проектів програми, підготовка узагальнюючих звітів про виконання програми;
- підготовка пропозицій щодо конкурсного відбору проектів та обсягів їх фінансування, ресурсного забезпечення програми;
- інформування наукової громадськості про свою діяльність і результати виконання програми.

3. Основні засади роботи ради:

- рада збирається на своє засідання в разі потреби, як правило, не

рідше 2 разів на рік;

- рішення приймаються простою більшістю голосів присутніх членів ради та оформляються відповідним протоколом;

- при рівній кількості голосів голос голови ради є вирішальним;

- голова ради – керівник цільової програми забезпечує розроблення концепції цільової програми, може створювати робочі групи з провідних вчених НАН України та сторонніх експертів для проведення експертного відбору запитів на виконання наукових робіт у рамках конкурсів, а також для поточного контролю за виконанням завдань цільової програми, підготовки матеріалів та пропозицій для їх розгляду на засіданні наукової ради, вирішення організаційних питань;

- загальне керівництво роботою ради та контроль за її діяльністю здійснює Президія НАН України.

ЗАТВЕРДЖЕНО
розпорядженням Президії НАН України
від 12.03.2019 р. № 164

СКЛАД

наукової ради цільової програми наукових досліджень НАН України
«Становлення нової якості життя»

1.	ЛІБАНОВА Елла Марленівна	–	директор Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи НАН України, академік НАН України (голова ради)
2.	ГРИЦЕНКО Андрій Андрійович	–	заступник директора ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України», член-кореспондент НАН України (заступник голови ради)
3.	БИСТРЯКОВ Ігор Костянтинівич	–	заступник директора ДУ «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», доктор економічних наук
4.	БАЗИЛЕВИЧ Віктор Дмитрович	–	професор кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки Київського національного університету ім. Т.Г.Шевченка, член-кореспондент НАН України
5.	КОЛОТ Анатолій Михайлович	–	проректор Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, доктор економічних наук
6.	ОСАУЛЕНКО Олександр Григорович	–	ректор Національної академії статистики, обліку та аудиту, член-кореспондент НАН України
7.	ЗАГОРСЬКИЙ Володимир Степанович	–	директор Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, член-кореспондент НАН України
8.	КНЯЗЄВ Святослав Ігорович	–	учений секретар Відділення економіки НАН України, кандидат економічних наук (секретар ради)

Інформація
Наукової ради цільової програми наукових досліджень
НАН України «Становлення нової якості життя»
про результати попереднього розгляду запитів, поданих на конкурс у 2019 році

№ п/п	Назва проекту	Установа-виконавець	Науковий керівник
	I. Проекти, допущені до участі у конкурсі		
1			
...			
	II. Проекти, не допущені до участі у конкурсі		
1			
...			

Голова Наукової ради програми

_____
(підпис)

Секретар Наукової ради програми

_____
(підпис)

Інформація
Наукової ради цільової програми наукових досліджень
НАН України «Становлення нової якості життя»
щодо проектів, що беруть участь у конкурсі в 2019 році

№ п/п	Назва проекту, керівник, установа-виконавець, обсяг фінансування згідно із запитом	Зміст і новизна проекту, обґрунтування його переваг порівняно з існуючими аналогами	Опис наукової продукції, яка буде створена в результаті виконання проекту, способів її використання в суспільній практиці (із зазначенням назв і адресатів аналітичних матеріалів, що будуть підготовлені)
Розділ 1. Забезпечення соціальної справедливості			
1			
...			
Розділ 2. Досягнення сталого економічного зростання			
Розділ 3. Підтримання екологічної рівноваги			

Голова Наукової ради програми

_____
(підпис)

Секретар Наукової ради програми

_____
(підпис)

Рейтингова оцінка
Науковою радою цільової програми наукових досліджень
НАН України «Становлення нової якості життя»
проектів, що беруть участь у конкурсі в 2019 році

№ п/п	Дата, номер реєстрації проекту	Назва проекту, установа-виконавець, науковий керівник	Обсяг фінансування згідно із запитом, тис. грн.	Висновки наукової експертизи проекту	Рейтингова оцінка (починаючи від 1 як найвищої оцінки і далі за кількістю поданих проектів)
1					1
...					2
					3
					...

Голова Наукової ради програми

_____
(підпис)

Секретар Наукової ради програми

_____
(підпис)